

*Teapima ir mus visos visuomenės
atgimimas, idant ateities kartos ne-
sakytų, kad mes darbuojamės tik dėl
duonos ir pinigų.*

J. Mušinskas

Lietuvos vaistininko etikos kodeksas

Įvadas

Vaistininkai - tai sveikatos apsaugos darbuotojai, padedantys žmonėms būti sveikiems, išvengti ligų ir, jei reikia, įsigyti tinkamų vaistų.

Vaistininkas, nusprendęs atlikti savo profesines pareigas sąmoningai ir savarankiškai, pasiryžta tarnauti ligoniams. Rūpindamasis visuomenės sveikata jis vadovaujasi šiomis profesinio ir asmeninio gyvenimo nuostatomis.

Vaistininkas savo veiklą grindžia profesijos žiniomis, žmogiškosiomis vertybėmis bei Lietuvos vaistininkystės tradicijomis.

ri atitikti etikos reikalavimus bei šiuolaikinio mokslo lygį ir teisės normas.

5 str.

Vaistininkas, turintis teisę atlikti savo pareigas, asmeniškai atsako už darbą. Jis įsipareigoja atsisakyti farmacinės veiklos, kuri prieštarauja farmacinei etikai bei teisinėms ir mokslinėms nuostatomis.

6 str.

Vaistininko profesinė veikla negali būti sąmoningai nukreipta prieš žmogaus sveikatą ir negali tarnauti neteisiniams aktams.

7 str.

Vienas vaistininko praktinės veiklos reikalavimų - suvokti, kad farmacinės priemonės ir vaistinės medžiagos yra sveikatos apsaugos dalis ir negali būti vertinamos kaip paprasta prekė.

8 str.

Vaistininkas niekam neleidžia primesti jam profesinės veiklos, prieštaraujančios profesinei jo nepriklausomybei bei šio kodekso nuostatomis.

Bendroji dalis

1 str.

Farmacinė etika pateikia moralinius įsipareigojimus, kylančius iš bendrųjų etikos normų, kurios būtinos vaistininkui.

2 str.

Veiklos pažeidimu laikomas kiekvienas poelgis, kuris yra nesuderinamas su vaistininko etika ir mažina pasitikėjimą mūsų profesija.

3 str.

Vaistininko pašaukimas - saugoti žmogaus gyvenimą ir sveikatą, padėti išvengti ligų bei palengvinti kančias.

4 str.

Vaistininkas, atlikdamas savo užduotį, privalo turėti pasirinkimo laisvę pagal savo sąžinę, jo profesiniai veiksmai tu-

Specialioji dalis

I. Elgesio su ligoniu pagrindai

9 str.

Vaistininkas, atlikdamas savo profesines pareigas, yra įpareigotas:

1. Teikti vienodą rūpes-

tingą profesinę pagalbą visiems asmenims, kurie į ją kreipiasi.

2. Teikti pirmąją skubią pagalbą pagal turimas profesines žinias.

3. Būtinai patarti ligoniui, kai jis renkasi vaistus be receptų.

4. Atsisakyti išduoti farmacijos priemones, vaistines medžiagas ir kitas prekes, jei kyla įtarimas, kad pirkėjas arba tretieji asmenys jas panaudos sveikatai žaloti.

5. Atsisakyti išduoti farmacijos priemones ir kitas vaistines medžiagas pagal receptą, kuris kelia įtarimą, ar yra autentiškas, ar teisingai išrašytas.

6. Pagal savo profesijos žinių lygį suteikti pacientui informaciją apie farmacijos priemones, vaistines medžiagas ir kitas vaistines prekes.

10 str.

Vaistininkas įpareigotas laikyti paslapyje žinias apie ligonį ir jo artimuosius, jei ši informacija gauta atliekant profesines pareigas, išskyrus įstatymo numatytus atvejus.

11 str.

Vaistininkas turi teisę ir privalo atsisakyti profesinės veiklos dėl psichinės ir fizinės būklės, jei tai riboja sugebėjimus ir visišką atsakomybę, arba atliekamo darbo aplinkybės kenkia gaminamo ir išduodamo vaisto kokybei.

12 str.

Tik griežtai nustatytais atvejais vaistininkas turi teisę ligonio sveikatos naudai atsisakyti išduoti vaistų.

13 str.

Jei atsisakymas išduoti vaistų susijęs su formalioomis teisinėmis priežastimis, vaistininkas privalo paaiškinti pacientui tas priežastis ir nurodyti galimybes gauti šio vaisto.

14 str.

Vaistininkas gali, sutikęs pacientui, pakeisti išrašytą recepte vaistą analogiškos sudėties vaistu ir informuoti apie kainų skirtumą.

15 str.

Vaistininkas privalo kiekvienu atveju rūpintis, kad už jo paslaugas būtų sąžiningai atlyginta.

II Profesinio tobulėjimo priemonės

16 str.

Vaistininkas domisi mokslo laimėjimais, nuolat papildoma savo žinias ir rūpinasi, kad jo žinių lygis atitiktų profesijos mokslų lygį.

17 str.

Vaistininkas privalo sudaryti galimybes savo kolegoms ir pavaldiniams tobulintis.

III Profesijos tobulinimas

18 str.

Vaistininkas turi vertinti ir gerbti savo profesiją, farma-

cinėje veikloje ir privačiame gyvenime privalo elgtis taip, kad skatintų pagarbą ir pasitikėjimą.

19 str.

Vaistininkas privalo susilaikyti nuo bet kokios veiklos ir veiksmų, kurie galėtų formuoti neigiamą nuomonę netgi ir tuo atveju, jei tai tiesiogiai nesusiję su jo veikla.

20 str.

Įvairūs profesiniai pareiškimai visuomenės informavimo priemonėse turi skatinti pasitikėjimą farmacijos veikla, populiarinti žinias, šviesti žmones, kad jie rūpintųsi sveikata. Šios publikacijos turi būti dalykinės, jose neturi būti sensacijos ir savireklamos elementų.

21 Vaistininkas turėtų pagalvoti, ar dera reklamai naudoti savo vardą, atvaizdą ir balsą, išskyrus tuos atvejus, kai tokia reklama siekiama ne komercinių, o humanitarinių tikslų.

22 str.

Vaistininkas turi rūpintis, kad informacija apie vaistus, vaistinės veiklą arba didmeninę vaistų prekybos įmonę būtų tikra.

23 str.

Vaistininkas yra įpareigotas rūpintis tautos ir savo įmonės istorija bei tradicijomis, taip pat nuolat gerai prisiminti mokymo įstaigą, kurioje įgijo profesinių žinių.

IV. Elgesio normos su bendradarbiais

24 str.

Santykiai tarp vaistininkų turi būti grindžiami tarpusavio pagarpa, kolegiškumu ir solidarumu.

Jie privalo dalytis patirtimi, vienas kitam padėti. Kitus vaistininkus vertinti teisingai, o kritika turi būti kultūringa ir nešališka.

25 str.

Didesnės profesinės patirties vaistininkų pareiga - perduoti jauniems kolegoms žinias ir patirtį, gerbti žmogų, būti aukštos kultūros pavyzdžiu.

26 str.

Vaistininkas atsako už savo profesinės veiklos sritį, kurias patikėjo besitobulinančiam personalui, taip pat jis prisiima atsakomybę už veiklą, jei ypatingi nurodymai nenumato savarankiškos atsakomybės viduriniajam farmacijos personalui.

27 str.

Nei atskiri vaistininkai, nei atskiros vaistininkų organizacijos neturėtų suvedinėti sąskaitų per visuomenės informavimo priemones. Toks elgesys kenkia ne tik jų pačių, bet ir profesijos prestižui.

28 str.

Vaistininkas su bendradarbiais elgiasi kolegiškai, jiems pataria ir padeda, taip pat rūpinasi jų profesinių žinių gilinimu ir gausinimu.

29 str.

Vaistininkas, mokantis

farmacijos studentus ir farmotechnikus, vadovaujasi profesinėmis žiniomis, objektivumu, geranoriškumu bei supažindina juos su profesinės etikos nuostatomis.

30 str.

Vaistininkas turi rodyti pagarbą profesijos senjorams, taip pat negalios ištiktiems kolegoms ir kolegėms.

31 str.

Vaistininkas kartu su kitais bendradarbiais rūpinasi darbo vieta, saugo ją nuo sunaikinimo arba realios vertės sumažinimo.

32 str.

Vaistinės arba didmeninėms vaistų įmonės vadovas, kuris atlieka šias funkcijas kaip darbuotojas pagal darbo sutarties dalį "Kiti darbdavio įsipareigojimai..." yra įpareigotas numatyti galimybę atlikti savo pareigas pagal šio etikos kodekso nuostatas.

33 str.

Savo tarnybiniuose santykiuose vaistininkai turėtų išlaikyti pusiausvyrą tarp sąžiningos konkurencijos ir profesinio solidarumo.

34 str.

Vaistininkas turi vengti bendradarbiavimo, kuris yra neteisinis ir neturi gero vardo.

V. Elgesio normos su kitais sveikatos apsaugos darbuotojais

35 str.

Vaistininkas savo bendradarbiavimą su kitais medicinos profesijos atstovais turi grįsti partneryste, vertinti jų darbą rūpinantis ligoniu.

36 str.

Vaistininko požiūris į dirbančius sveikatos apsaugos ne medicinos darbuotojus turi būti pagarbus, jis privalo pripažinti jų turimas ir reikalingas kvalifikacijas.

37 str.

Vaistininkas negali paciento akivaizdoje diskredituoti gydytojo terapinio paskyrimo. Pastabas dėl pamatytų klaidų jis turi perduoti suinteresuotam gydytojui, o jei į tai nereaguojama ir klaidos kartojasi - apie tai informuoti Farmacijos departamentą.

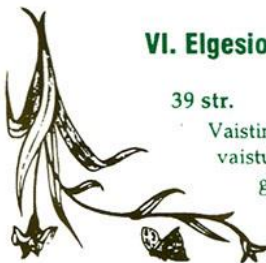
38 str.

Vaistininkas privalo suteikti sveikatos apsaugos darbuotojams specialistams informaciją apie farmacijos priemones ir vaistines medžiagas.

VI. Elgesio su visuomene normos

39 str.

Vaistininkas turi rūpintis racionalių vaistų ūkio tvarkymu, nemažinti ligonio teisių, pagal galimybę vengti piktnaudžiavimo vaistais ir betikslio jų vartojimo.

40 str.

Vaistininkas turi populiarinti gydymosi kultūrą, nurodyti jos pranašumą prieš žalingus visuomenės sveikatai įpročius ir praktiką.

41 str.

Vaistininkai turi bendradarbiauti sveikatos švietimo srityje, plėsti farmacinį švietimą, nepriartinti mokslo pripažintai nenaudingai ar net žalingai žmogaus sveikatai praktikai, padėti kovoti su priklausomybe nuo vaistų, toksikomanija, alkoholizmu ir farmakolepiniu dopingu sporte.

42 str.

Vaistininkas turi dalyvauti veikloje, kuria siekiama išsaugoti natūralią gamtos aplinką.

43 str.

Vaistininkas turi dalyvauti visuomenės gyvenime, prisidėti prie regiono plėtros ir tuo būdu didinti šios profesijos prestižą.

VII. Baigiamosios nuostatos

44 str.

Vaistininkas turi remti savo savivaldos veiklą ir dalyvauti farmacijos organizacijų veikloje, užtikrinti tinkamas kiekvieno šios profesijos nario darbo sąlygas bei darbo užmokestį.

45 str.

Siekdamas apsaugoti specialybės interesus, vaistininkas nedaro nieko, kas būtų naudinga žmonėms ar organizacijoms, turinčioms ginčytinų tikslų, palyginti su moraliniais ir profesiniais vaistininkystės argumentais.

46 str.

Tais atvejais, kurių Lietuvos vaistininko etikos kodeksas nenumato, vaistininkas turi vadovautis Etikos komisijos suformuluotais reikalavimais arba Lietuvos farmacijos sąjungos nuostatomis bei geromis farmacijos visuomenės tradicijomis.

47 str.

Farmacijos sąjunga per savo organus įsipareigoja stebėti, kaip laikomasi profesinės etikos kodekso ir prižiūrėti, kaip visi Lietuvos vaistininko funkcijas vykdydantys nariai vertina savo profesiją.

47 str.

Visi šio kodekso pakeitimai gali būti padaryti Farmacijos sąjungos suvažiavime.

49 str.

Kodeksas įsigalioja nuo to laiko, kai jį patvirtina Lietuvos farmacijos sąjungos narių suvažiavimas ir jį pasirašo Farmacijos sąjungos prezidentas bei kai jis išspausdinamas periodiniame Farmacijos sąjungos leidinyje.

Elproreum

